

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

->-<-

Hirdetések

és nyiltiléri közlemények
jutanýosan közöltenek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager C. cégénél

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Divatosság — nyomorúság.

A divatosság és nyomorúság ikertestvérek. Kevesen gondolnak arra, hogy napjainkban a divatosság, a selyem, csipke mind csak arra való, hogy leleplezze az anyagi nyomorúságot és a lelki szegénységet.

Roppant nagy baj az hogy szegénynek, kopottnak nem akar látszani senki. Mintha bizony a szegény ember hitvány ember volna. Mintha bizony a kopott ember nem is volna becsületes.

Bizony manapság még a két keze munkájából élő napszámos ember, cseléd és családja is rangosan öltözik. Rangosan jár és gangosan billeg. A szolgáló, szobalány és szakácsnő-féle is olyan fényesen selymesen páváskodik, mintha nem is ő volna ő, hanem kisasszony.

A szegény napszámos, munkás, a kis iparos és családja olyan urasan akar öltözködni, fényeskedni, olyan mulatságokat, szórakozásokat keres, mint azok, a kik vagyoniilag függetlenek, szép jövedelemmel vagy fizetéssel bírnak. Ha a tömegben megjelen, azt akarja, hogy nagyobbak tekintsék, valami előkelőségnek, a fényes czilindere, lakkcipője, a srucztollas kalapja, a selyem bluzá után. Inkább éheznek, gyermekei szájától is elvonja a falatot, de szalad a divat után. Keresi az üres czifrázkodást a csalóka külszint, de azért átkozza a világot, a rossz kereseti viszonyokat és vágyakozik Amerikába.

Mindenki többet akar mutatni, többnek akar látszani mint a mi valójában. Mindenki kevesli maga-magát, kevesli és szégyenli foglalkozását. Hány iparos-ember hagyja el becsületes foglalkozását — felcsep díjoknak

vagy más czifranymorúságú állás után lát és rettenetesen szégyenli, botor fővel, ha emlékeztetbe hozzák a régi mesterségét. Főlebb és főlebb! Port a világ szemébe! Az előre törekvés, a tökéletesedés mozgatója volna különben. Ámde itt nem arra mutat a jelenség, az ut itt nem előre vezet, hanem lépésről-lépésre elvezet a — takarékpénztárhoz, a váltóhoz, az adóssághoz.

A mikor látjuk a szegény sorsu, az egyszerű emberek dulakodását, tülekedését is a fényesség, az urhatnomság felé, eszünkbe jut a gyertya lángja körül repdeső bogár; ez is addid-addig repdeste körül a gyertyalángot, míg végre elperzselte a szárnyát és a megsemmisülésbe hullt. Eszünkbe jut a mesebeli béka is, a mely oly nagyra akarta felfújni magát, mint a tóparton legelésző ökör.

Hát némely embernek annyi sütnivalója sincs, mint a mesebeli békának vagy a láng körül repdeső légynek? Hiszen mindenki tudhatná, hogy annak az uraskodásnak biztos anyagi és erkölcsi bukás a vége. Nem is egy, hanem számtalan családnak történetéből láthatjuk, hova vezet a selyem, bársony; a korcsmai duhajkodás, kártyázás. Tudhatná mindenki, hogy mindezek vége, a börtön ajtaja, a legjobb esetben is koldusbot. És mégis nem áll meg az illető az ut kezdetén nem fordul vissza, hanem rohan tovább a biztos veszedelemben.

Kivánja azt valaki, hogy fényeskedjél? Nem. A nagy emberi társaság csak a köteleléseket teljesítését kívánja meg. Ezt, igenis, megköveteli. De hogy te, embertársam, koldussá tedd családodat, aztán más családokat is magaddal együtt a nyomorúságba ránts, ezt ugyan nem kívánja. Ki az az emberi nagy társaság, az a társadalom? Én, te

ő; mindnyájan, No már pedig nekem ugyan sem egyes, sem tömeg ember sohasem mondta azt, hogy éljek fényesen, nagylábon; hogy tegyem magat testileg lelkileg nyomorékká és utólján löjsem magamat főbe.

Főképpen a vagyona beleszületett embernek nem illik szórni a pénzt. Rossz példát nem szabad mutatni azért, hogy a szegényben irigységet ne támaszunk.

A váltó már sok embert kergetett a halálba. Az adósság feneketlen gyomrú szörnyeteg, mely velünk ebédel. Az adós ember többé nem ur a saját portáján. Az adósság mások rabszolgájává alacsonyít.

Hiába büszkélkedel, ha adós vagy, nem vagy független ember, nem vagy ur, hanem másnak a robotosa vagy. Oda függetlenséged, oda a szabadságod, nyugalmad!

A költő mondja: „Az ember kevéssel beéri, vágyait ha kevesebbre méri.“ Egykét napi dinom-dánom, holtig tartó szánombánom, mondja az okos közmondás. Vessük ezeket emlékünkből.

Uj telépítési törvény.

(—a) „Törvényjavaslat a telepítésről és birtokfeldarabolásról“ cím alatt becsatolta nyilvánosságra dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter azon törvény előadói tervezetét, amely hivatalba volna arra, hogy az 1894. évi telepítési törvény hiányait helyettesítse és a telepítési akciónak nagyobb hatályosságot kölcsönözzen.

Az ipar és kereskedelem érdekelteit mindig irigységgel látták azt, hogy a mezőgazdasági érdekeiknek milyen rátermett képviselője van a kormány kebelében, míg az ő érdekeik hajója szerintük kormánytalanul és védtelenül hanykódik a hullámos vizeken. Darányinak ez a munkálata méltó folytatása eddigi hivataloskodásának, megtoldása a sikerek hosszú láncának, amelyeket hivatalban léte alatt az általa képviselt érdekek szolgálatában elérni tudott.

Nem ismerünk mostanában nagyobb jelentőségű belső érdekű kérdést, amelynek megoldása sürgősebb

TÁRCZA*)

Egyéb hazai fürdők.

Málnás-fürdő. (Háromszék vármegye). Posta, távirat és vasúti állomás. Az Olt erdős bércektől övezett völgyében fekszik. 545 méter tengerszini magasságban, Szepsi-Szent-Györgytől 1 $\frac{1}{2}$ órányira. Fürdőévad június 15-től szeptember 15-ig. Szobák ára 1 kor. 40 fillértől 4 koronáig. Gyógy és zenedíj 8 kor. Fürdőárak 40 fillértől 2 koronáig. Étkezés étlap szerint vagy pensiókép 60—80 koronáért havonta. Gyógyjavallatok: mindennemű heveny és idült hüléses bántalmak, idegbajok, vérszegénység, görvély stb. Fürdőigazgató: Herepey Károly. Fürdőorvos: dr. Szabó Endre.

Gyógyítóeszközök hatása. A fürdők és ivóvizek sikeres gyógyító hatását a tapasztalat számtalan esetben igazolta, főképpen a következő betegségeknek: heveny és idült izületi és izom csúsz, éktelenítő izületi loboknál, mindkét nembeli ivarszervek gyengülésénél, azoknak idült hurutos bántalmainál; ideggyengeség, méhszenv (hysteria), idegszabák, továbbá gyomor-, bél- és a légzőszervek hurutos bántalmainál, vérszegénység, sápkór, görvélykór, köszvény vesekőveknél, hólyaghurut, rendetlen havi bajok és aranyeres bántalmaknál. Mint erősítő másodkúra gyanánt használják üdülőknél, súlyos betegségek után.

*) A gyógyulást és üdülést kereső közönség érdekében több számon át fogunk hazánk nevesebb fürdő és nyaralóhelyeiről rövid ismertetőket közölni, melyeket a „Dunántúli Köznevelődési Egyesület“ „Fürdők és nyaralóhelyek“ című munkájából vesszük át. A füzet különben bárki ingyen kapja, ki érte a kiadó egyesülethez Budapest, VIII., Róck Szilárd-utca 2. sz.) fordul.

Lakásviszonyok. A fürdővendégek befogadására 9 épület, 120 butorozott szobával áll rendelkezésre. Ágynemű, kívánságra, külön díj mellett kapható. A szobák árai: Egyes szobák napi ára 1 koronától 2 korona 40 fillérig. Kettős szobák napi ára 1 korona 60 fillértől 3 korona 60 fillérig. Egész időszakra 10% engedmény. Lakások egész időre előre beküldése mellett megrendelhetők a fürdő-igazgatóságnál.

Főidőszakon kívüli időben, vagyis május 15-től június 31-ig és szeptember 1-től 15-ig, egy heti tartózkodásig a fent jelzett árak fele, hosszabb tartózkodásnál $\frac{1}{3}$ -a számítottatik. Ezen idők alatt (főidőszakon kívül) a hideg fürdők szintén félárban számítottatik. Egy reud ágynemű napi ára 50 fillér. Kiszolgálás napjára 1 személy után 20 fill. S minden további személy után 10 fillér. — Fürdőjegyek ára: 1 meleg vasláp (moor) kádfürdő (két kád) 2 korona, 1 meleg vasas fürdő 80 fillér, 1 hideg fürdőjegy 40 fillér, 1 hideg fürdőjegy 30 fillér, 1 ruha-jegy 10 fillér, 1 gyermekjegy (12 éven alól) 20 fillér.

Marilla. Dr. Hoffenreich szanatoriuma gége-, tüdő-, ideg- és üdülő-betegek részére. A szanatórium ez idén is már május 1-én nyílt meg, és arra való tekintettel, hogy Marilla gyógyfürdő nemcsak az ideális subalpin klíma remek nyaraló hely, hanem normális időjárás mellett tavasza oly szép és meleg, a mint egész Közép-Európában valóban sehol sem találunk, legzélszerűbb az ily betegeknek — a vérszegényeket és gyengéket sem kivéve — ha nemesak nyaron, hanem tavaszkor és pedig már májusban a marillai szanatóriumot felkeresik, hol a betegek javulására Marilla gyógyfürdő hatalmas természetadta gyógytényezőin kívül még rendelkezésre állanak mindazon gyógyeszközök, a melyeket a mai modern tudomány a légzőszervi és idegbetegsgek gyógykezelésénél alkalmaz, ilyenek: a pneumaticus kamrák, belég-

zési terem, Zander-fele gyógygymnastica, vizgyógymód, hydroelectromos, villamos fény és szénsavas fürdők, végül diateteticus kurák, mint bizlaló kúra stb. — A szanatóriumban az egy napi pensio (étkezés, lakás, kiszolgálás) ára a főidényben 6 kor. 50 fill. és 9 kor. közt ingadozik.

O-Pátrafüred. A Kárpátok legrégebb nyaralóhelye. Poprád-Felka vasúti állomástól kocsin félóra. Legközelebb a tarpataki vizesekhez s az öt-tóhoz. Posta, táviró helyben. Szobák 4 koronától fölfelé. A saison május 15-én kezdődik. A klímán kívül szereplő gyógyhatások a következők: vizgyógymód. A modern hydrotherapia minden segédeszközsei s formájának alkalmazása áll a beteg rendelkezésére; a víz hőmérséke az egyéni szükséglethez képest temperálható; ügyes, évek óta kipróbált fürdőeszközök végzik a fürdőorvos felügyelete alatt két külön intézetben a kezelést. Vannak ezenkívül törpefenyű- és vasas melegfürdők egy külön fürdőházban 20 fürdőkáddal, ezek egy része porcellánkád. Ásványvízforrás a fürdőhely területén négy fakad: egy tisztán szénsavas forrás, ez a Csáky-forrás s három vastartalmu ásványvízforrás, a Castor- és Pollux forrás egy közös, diszes pavillon által fedve s a Hygiea-forrás. E mellett a legtisztább édes forrásvíz 5 $^{\circ}$ C. hőmérsékkel 170 méter magasságról zárt csövekben levezetve, látja el a gyógyhelyet. Tejgyógymód, villamos kezelés. A gyógyhelyen 1878. év óta dr. Järmay László működik mint fürdőorvos, gyógyszerész az egész időnyen át nyitva van.

Pöstyén. A Vág völgyében, a Kárpátok tövében fekszik hazánk ezen legpecszi-kusabb európai hírű fürdőhelye. Meleg, kénos források következtében a kénos hévizek közé sorolatik, de tulajdonképpen egyetlen belföldi, vagy külföldi fürdővel sem hasonlítható össze, mert a hévvíz mentén

volna, mint a telepítés ügye. A kivándorlás nemcsak szakadatlanul tart, hanem rohamosan növekszik. Már pedig a kivándorlás legbiztosabb fokmérője annak, hogy valamely ország nyújtja-e a népnek a megélhetés legelőnyösebb feltételeit. Eppen a mezőgazdasági munkások köréből kerül ki a kivándorlók túlnyomó része s az alföldi munkászavargásokat hiába vezeti vissza az agráriusok lapja a földéhségre, nem a földéhség volt oka a föld népe lázongásának, hanem az, hogy a megélhetés nehézségeivel nem tudott megküzdeni.

Darányi javaslata a kis egzisztenciák érdekeit szolgálja első sorban. Bár vannak egyes veszélyes pontjai a javaslatnak, azoktól ehelyütt eltekintve, csupán amaz újításaira kívánunk rámutatni, amelyek kiválóan alkalmasak a kontemplált cél: a népesség és földbirtok arányosabb megosztásának, mint első nemzeti érdeknek előmozdítására.

A javaslat kiszélesíti a telepítésnek az 1894: XV. t. c.-ben adott szűk keretét. Amíg ezen törvény csak a telepes község alkotását és a hozzátelepítés létesítését ismerte el telepítésnek, a javaslat lehetővé teszi a községi beltelkek nélküli telepes község, a tanya-telepek és gazdasági munkástelepek létesítését is. Az 1894: V. t. c. továbbá a telephelyet mindig vételár feltétele alatt kellett tulajdonul a telepesnek átadni, a javaslat ellenben megengedi, hogy a telephelyt a telepes járadék ellenében szerezzé vagy haszonbérbe vegye.

Az 1894: X. t. c.-től lényegesen eltér a javaslat abban is, hogy nem csupán gazdatelepek létesítését, hanem a telephelyeken a terület bizonyos arányos részére nézve a középirtok alakítását is lehetővé teszi. Ezt a javaslat nemcsak azért tartja szükségesnek, mert a középirtokok megerősítésére s a megszünt középirtok pótlására gondolnunk kell, hanem azért is, mert a középirtokosban fogja megtalálni a telepes legjobb vezetőjét s annak vezetésével a telep az exponált vidéken igazán hazafias hivatását.

A javaslat abban is különbözik az 1894. évi II. t. c.-től, hogy a magántelepítésnek lényeges kedvezményeket nyújt, habár azon elv szem előtt tartásával, hogy a telepítésnek, mint birtokpolitikai tevékenységnek vezetése és irányítása az állam joga és kötelessége s így a magántelepítés csak az állam engedélye mellett létesíthető.

Egészen új csapáson halad a javaslat 83. §-ában, amely szerint a földművelésügyi miniszter a minisztertanács hozzájárulásával a telepítési alap javára megszerzett ingatlan vagy annak egyes részeit eladhatja vagy haszonbérbe adhatja. Ezt a szakaszt, ha egyedüli regulátor gyanánt a közérdeket állítjuk oda, még a telepítési tanács ellenőrzése is az országgyűlés jóváhagyásának fentartása mellett is felette veszélyesnek tartjuk.

De legfontosabb újítása a javaslatnak és a sikernek legfőbb tényezője, hogy 80 millió, illetve az 1894: V. t. c.-ben megszavazott összeggel 86 millió koronát bocsátana 10 évi részletekben e célra rendelkezésre.

Vannak még olyan részei a javaslatnak, amelyek üdvös jelentenek, így a hitbizományi birtokok elidegeníthetősége, az államkincstár elővételi joga stb.

A birtokpolitikának erélyesebb állami kezelése azzal a cézzel, hogy a földbirtok megosztása kedvezőbb legyen az egyesre és társadalomra, kontemplált formában erősen emlékeztet a szocializmus programjának azon vezérmotívumára, hogy a termelési eszközök köztulajdonba vétésének. Az állam ugyan nem veszi át a termelési eszközöket, hanem auctoritásával közcélra bocsátott intellektuális és materiális eszközökkel iparkodik befolyást gyakorolni az agrárállamban legfontosabb termelési eszköz közzétételére. Ily értelemben a javaslat azonban megáll féltalon. Megkönnyíti ugyan a kötött birtok feldarabolását, de

egyébként a fennálló állapotokat meg nem bolygatja, holott annak szüksége magában a javaslatban is subintelligitur. Azért a javaslatot csak mint első felénk lépést tekinthetjük ezen végső cél követésében.

Városi közgyűlés.

A nyári szünet előtt kedden tartotta Pancsova város törvényhatósági bizottsága utolsó közgyűlését, meglehetősen gyér látogatottság mellett.

A napirend előtt az elnöklő polgármester indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy az új miniszterelnököt és az összkormányt kormányra lépése alkalmából üdvözlj. Széll Kálmán volt miniszterelnöknek pedig a város iránt tanúsított mindenkorai jóindulataért köszönetet mond. Balgács Lőrincz szerint az utolsó közgyűlésnek az alsóvárosban az utcák rendezésére és vízvezetésére vonatkozó határozata nincsen helyesen jegyzőkönyvbe véve. Elnök fejszólatól a jegyzőkönyv hitelesítőkhöz, mint illetékes fórumhoz (?) utasítja. A polgármester kérdésére, hogy kíván-e még valaki napirend előtt felszólalni, Graff J. Pál megajította a mult közgyűlésen elvetett indítványát, hogy a Németországi városok kiállításának tanulmányozására a polgármester küldessék ki Drezdába. Germann Nándor a városi főmérnök kiküldését is indítványozta. A közgyűlés mindkét indítványt elfogadta.

Ezután a napirenden levő ügyek tárgyalása következett óriási szöböséggel. Nem akarjuk ezuttal egyes vezéralakok makacskodását jellemezni, csak konstatáljuk, hogy a zárszámadások tárgyalásánál megint csak üres szalmát csépeltek. Így Graff J. Pál számszerűleg egészen helyesnek találta a zárszámadást és annak érdemére nem is tett kifogást, csak a pénztári maradványnak kitüntetett összeget nem találta helyesnek. E fölött aztán több mindkét órai szóharcz indult meg, melynek végén aztán a közgyűlés nagy többsége a számvevőség által kimutatott összeget tartotta helyesnek.

A közgyűlésen hozott határozatokat adiuik a következőkben:

1. A polgármesteri jelentés, a törvényhatóság április-május havi állapotáról tudomásul vétetett.

2. Az 1902. évi zárszámadások elfogadtattak és jóváhagyás végett a belügyminiszternek felterjesztettek.

3. A honvéhadapródiskolánál létesített városi alapítványra a közgyűlés első helyen Pesics Józsefet, második helyen Weisz Reinholdot hozza javaslatba a honvédelmi miniszternek.

A délután folyamán határozottatott:

4. A városi székház átalakítása 37.000 korona összköltséggel elhatározottatott.

5. Rakiesics Sándor rendőrcapitánynak tb. főkapitányára történt kinevezése tudomásul szolgál.

6. Behajthatlanság czímen 18.817 kor. 34 fill. községi pótdó töröltetett.

7. Ugyanezen czímen 476 kor. 54 fill. hátralékos előfogati díj töröltetett.

8. 313 kor. 80 fillér hátralékos legeltetési díj töröltetett.

9. Özv. Erbesz Alajosné férje után öt megillető temetési járulék és özvegyi nyugdíj kintalványoztatott.

10. Mehr Hermann fogtechnikusnak a város kötelekébe leendő felvétele kiállításba helyeztetett.

11. A szabadság iránti kérvények kedvezően elintéztettek.

12. Szvoboda Sándor tb. alkapitánynak 240 kor. segély lett engedélyezve.

13. A városi fogyasztási hivatal alkalmazottjai közül segélyt engedélyeztek és pedig Ellinger Károlynak 200 koronát, Gerauth Ottonak 150 kor., Ambrózy Antalnak 120 kor. és Momirov Szávanak 100 kor.

14. Négy városi adóvégrehajtónak egyenkint 50 kor. segély engedélyeztetett.

15. Jovanov Pál hivataliszolga 50 kor. segélyt kapott.

Jegyzőkönyvhitelesítőknél Graff Gusztav, Karner János, Nikolics Zsika és dr. Radda Ignácz küldtek ki.

A közgyűlés bezására előtt a polgármester váratlan pénztári rovanosolást rendelt el és annak fogantatásával Jovanovics Sándor tanácsnok elnöklése alatt dr. Radda Ignáczot, Karner Jánost, Löwinger Lázárt bizta meg.

Előfizetési felhívás.

Julius hó elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra.

A „Végvidék“ előfizetési ára:

Egész évre 12 korona.

Fél évre 6 korona.

Negyed évre 3 korona.

Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése június hó végén lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

H I R E K.

Személyi hir. Városunk főispánja bajnai Z á k ó Mitán a hét elején visszaérkezik városunkba.

Az új miniszterelnök gróf K h u e n - H é d e r v á r y körrendeletben tudatta a törvényhatóságokkal az új kormány hivatalba lépését.

Lapuuk felelős szerkesztője, F e y m a n n Gyula ügyvéd több heti üdülésre a felvidékre utazott.

Szabadságon. Christian Antal kir. közjegyző az áll. iskolák gondnokságának elnöke, június 29-én Marienbadba utazott. Távolléte alatt a gondnokság alelnöke, Mattanovich Adolf polgármester intézi az oda tartozó iskolai ügyeket. — T o r d a i György áll. főgymnásiumi igazgató július hó 1-én üdülésre Abbazsiába utazott. Helyettese Hettlinger József főgymn. tanár.

Eljegyzés. Cs er Gyula főgymnásiumi tanár, a magyar társadalom egyik rokonszenves tagja, eljegyezte R i c h t e r Ludmilla kosárszövőt, R i c h t e r Ferencz nyugalmazott tanár műveltleltű szeretetre méltó leányát. Szívvel gratulálunk.

Házasság. Halász István pancsovai tb. főszolgabíró ma délelőtt esküszik örök hűségét L e n z Julia k. a. sándoregyházi áll. tanítónőnek.

Szépül a város. Nincs vidéki város, hol olyan keveset építettnek mint Pancsován. Magánházak, melyek a város külső képét emelnék nagy ritkán épülnek, az utóbbi években emelt középületek pedig rendszeren eldugott zúg utcákban létesültek. Annál öröndetesebb, hogy a Sztarcsovai- és Stansich utca sarkán levő ronda kőfallal bekerített telken, a város kellő közepén egy modern, emeletes lakóház fog épülni. Balgács Lőrincz jónévi építőmester szerzte meg a kérdéses telket és már a közeli napokban hozzá is fog az építéshez.

lerakódó dús iszapforrások egy, gyógyhatásában felülmúlhatatlan természetes melegvízű jellegű adják e gyógyhelynek. Világhírű orvosi tekintélyek Pöstyén fűrdő gyógyító erejét legelső sorban helyezik minden nemű csúsz- és köszvénybajoknál, neuralgikus bántalmaknál, mint főleg az ischias és az arczsába, nem kevésbé a különféle csont- és izületi bajoknál, törések, ficamok utókövetkezményeinél, vérbajoknál. Az iszapnak adagonként (egy- kétadagban) való alkalmazása folytán Pöstyént a leggyöngébb szervezettel beteg (gyermek, agok) is kitűnő eredménnyel használják. Míg egyrészt a beteg irt talál fájdalma a kitűnő forrásoknál, addig a fűrdő lakás- és szórakoztatási viszonyai is az utóbbi években rohamos fejlődésnek indultak. A fűrdő igazgatósága nagyjából szálldáiban a legkényesebb igényeknek megfelelő lakásokkal rendelkezik. Pompás gyógy-, olvasó- és játszótermei, színháza és nagy kiterjedésű fűrdőparkja van. 1898. év tavaszán nyílt meg egy új fűrdőépület is, mely hygienikus tekintetben, valamint kényelmi szempontból a lehető legelőnyösebbet nyújtja. Többek között a hygienikus zuhanyokkal és egy kengőz belégzési teremmel rendelkezik, mely utóbbi idült gégehurutoknál, tüdőbajoknál, nagy jelentőséggel bír. Jótékony intézményei közül megemlítjük a katonai kórházat (28 tiszt és 80 közlegény részére), a tisztviselőket, hol napi 4 kor. 40 fillértől 8 kor. 60 fill. között — a munkás kórházat, hol napi 1 kor. 34 fill. — 1 kor. 96 fill. közötti árban teljes ellátás fűrdővel együtt nyerhető. Van azonkívül szegény kórháza, gyógygymnastikai intézete és végül a Vág folyón épített uszodában a betegeket kísérő egészséges egyének fűrdőjéről is gondoskodva van.

Rajecz-fűrdő. (Rajecz Teplicz, a Magyar Gastein). Állandó posta- és távirodaállomás, vasuti állomása Zsolna (Trencsén megye).

Specifikum női bajoknál. Budapestről Galántán át 6 óra, Ruttkán át 6 1/2 óra alatt érhető el Zsolna. Bécsből Pozsonyot át Zsolna 5 1/2 óra, Oderbergből 2 1/2 óra. Krakkóból Oderbergen át körülbelül 5 1/2 óra, de Zwardonon át is tehető meg az utazás. Zsolna Teschenből 1 1/2 óra. Berlin- és Boroszlóbból is közvetlen gyorsvonati összeköttetés van Zsolnával, a hol valamennyi gyorsvonat és az összes személyvonatok találkoznak Budapest, Bécs, Kassa és Berlin-Oderberg felől.

A zsolna-rajeczi vasut kiépítése és megnyitása óta Rajecz-fűrdő gyógyhely vasuti összeköttetését nyert Zsolnával. A zsolna-rajeczi vasut vonatai csatlakozással bírnak a magyar királyi államasutak és a kassa-oderbergi vasut Zsolnára beérkező és onnan elinduló összes vonatához.

A Rajecz-fűrdőre utazó közönség a kassa-oderbergi vasut főbb állomásairól közvetlen-menetjegyeket, minden más vasuti állomásról pedig csak Zsolnájáig, innen menetjegyet válthat Rajecz-fűrdőre, a hol közvetlenül a telepen, a fűrdő-szállodák közelében levő vasuti személymegállóhelyen („Rajecz fűrdő megállóhely“) le és beszáll s ekként a vasutról a fűrdőtelepre is szükségtelen a kocsisználat.

Trencsén megye éghajlata az egészségnak igen kedvező, mérsékelt, de inkább alacsonyabb, mint magasabb hőmérséklethez hajló. Rajecz-fűrdő 36° 22' keleti hosszúság és 49° 8' északi szélesség alatt 420 méternyi tengerszín feletti magasságban, gyönyörű tájon, északtól teljesen megvédve, pormentes vidéken fekvő, az igazi klimatikus gyógyhely minden előnyével is rendelkezik, minthogy nem tulságos, de éppen megfelelő mérvben izgatóság és üdi óleg hat az idegrendszerre. Enyhe magaslati éghajlata mindazon esetekben ajánlható, hol az össz-szervezet erős-

bitésére gyengén izgatóság szükséges és ez annyival is inkább, mert észak felől védett, dél felé a napnak teljesen nyitott fekvése hőmérsékletét kedvezőleg alakítja, a nap az egyenletes meteratíót teljes mértékben teljesíti, üde levegője pedig teljesen pormentes, ózondus.

Soha el nem maradó szép és hosszú ősz, és a délről nyílt és északtól zárt fekvés által feltételezett korai tavasz e gyógyhelynek igen hosszú évadot biztosítanak, sőt téli tartózkodásra is alkalmassá teszik.

A rajecz-fűrdő források következő betegségek-nél gyógyhatásnak: a) A női bajoknál specifikum. b) Bőrbetegségek közül pruritis, prurigo, psoriasis, száraz eczema, furunculosisnál. c) Idült izom és izületi csusz, izzadmányok. d) Idegbajok, zsábák (ischias), hűdés, idegesség, neurasthenia, hysteria esetében. e) Általános gyengeség (rekonvalescentia), rhachitis, görvélykor, egy a légutak mint más nyákhártyák idült hurutjánál, idült vesebajoknál és gyomor-bélbántalmaknál ivó- (belső-) gyógymóddal kombinálva meglepő eredmények értenek el. Gyógyeszközök: a hévírforrások, 2 nagy és 4 kis tükörfűrdővel; kádfűrdők; egy az említett saját lap- valamint a fenyőfűrdők; ivó-gyógymód egy a saját meleg és hideg ivóforrások, valamint minden egyéb ásványvíz használása mellett; kitűnő olcsó tej és savó; massage és villanyozás. Egyenesítő hidegvízgyógymód. A fűrdő tulajdonosa dr. Szmialovszky Valér országos képviselő, a hazai fűrdőgyógy egyik legelőnyösebb harczosa.

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMJA

a legjobb diétetikus háziész.
emésztési zavarok, gyengeség, érzékenység,
gyomorégés, felfúvódás stb. ellen, köhögés-
csillapító, görcsszűntető, nyálkaoldó és tisztító
hatású. 12 kis üveg vagy 6 duplaüveg ára, do-
bozzal együtt, bérmentve 4 kor. Thierry A.
gyógyszertára a Védangyalhoz Pragrada, Ro-
hítsch-Sauerbrunn mellett. Csak az itt fel-
tűntetett apácavédjeggyel valódi.
Igen ajánlatos ezen szert utazásoknál minden
esetűséggel alkalmaira magával vinni.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra
bármint nehezi, legyen az bármily régi s csaknem mindig elkerül-
hetők a fájdalmas és veszedelmes műtékek sőt amputációk is, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi
* százelevelű rózsza (centifolia) kenőcsét *

az úgynevezett **csodakenőcsöt**
használnak. Ezen kenőccsel egy 14 éves,
gyógyíthatatlannak tartott esonát a teljesen
kigyógyított, sőt ujában egy 22 éves,
nehéz, rákszerű baj is.

A valódi százelevelű rózsza (centifolia) ke-
nőcs használható: gyermekgyógyászatnál jelent-
kező mellgyulladásnál, a tejfolyás elrekedésé-
nél melkenyedésnél, orbánczánál, minden-
nemű régi bajoknál, felrepedezett lábak és
lábszárnál, sebeknél, sófolyásnál, dagadt
lábaknál sőt csontszárazlásoknál; égési, szűrt,
lőtt, vágott- és zúzott sebeknél; idegen testek,
mint üveg- és faszilánkok, homok és sőrét, tűske stb. kiszívás által
való eltávolítására; mindenféle daganat, kinöves, karbunkulus, ujra-
növes, sőt ráknál is; ujjkukac, körömdaganat, tályog, feltört lábak,
mindenemű égési sebek, elfagyott tagok, betegéknél fekvéstől kelet-
kező sebek, nyaklaganatok, vérdaganatok, fildaganatok, és gyerme-
kek ázott sebeknél stb. stb. 2 tégelynél kevesebb nem küldünk sőt.
2 tégely ára bérmentve küldéssel 3 kor. 50 fill. az üszeg előre-
beküldése vagy levélbélyegeken való küldése mellett. **Köszönő-
iratok nagy számban állanak rendelkezésre.** Ova int m
a vevőközönséget hatástalan hamisítványok vásárlását és kérem,
szigorúan ügyelni arra, hogy a fenti védjegyek és a **Schutz-
engel-Apotheke des A. Thierry in Pragrada** eredőiratnak
minden tégelyen beégetve kell lennie. Ezenkívül minden tégelynek
ezen védjeggyel ellátott használati utasításba kell csomagolva lennie.
Egyedül valódi centrifolia-kenőcsöm utazóit és hamisítót a védjegy-
törvény alapján szigorúan üldözöm, szintűgy a hamisítványok viszont-
elárását is.

Egyedüli elárítóhely: 20-5
Schutzengel-Apotheke des A. Thierry
in Pragrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Központi raktár Budapesten, Török J. gyógyszerüzében, Zágrábban
Mittelbach 8 gyógyszerüzében és Bécsben C. Bratlygyógyszertárban.

Pancsovai

* látképes levelezőlapok *

(legújabb felvetelek)

igen szép egy- és többszínű fotolitografiai kivitelben
kaphatók

Wittigschlager C.

könyvkereskedésében, Pancsován.

Valódi sajátegetesü

szilvórium

válogatott szilvából, lepecsételt
üvegekben, 1/4 litertől fölfelé, literenként 60
és 90 krajczárért kapható nálam.

Abt Antal

Pancsova, Merczy-utca 117.

ZSÁKOK.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás új és használt

zsákoknak

és minden fajta vízhatlan ponyváknak

Winkler Zsigmond-nál

Budapest, VIII., Nyár-utca 23. szám.

ADLER ISTVÁN

bútorraktára és kárpitos-műhelye PANCSOVÁN
Gromon utca 8. sz. az udvarban.

Ajánlom dűsan felszerelt raktáramat fényezett
és fénytelen bútorokból, teljes lakás-
berendezésekből a leggyorsabbtól a leg-
finomabb kivitelig.

Gazdag választék szalon-garnitúrákban
magas és közönséges divánokban
és ottománokban.

képek, tükrök, és gyermekkocsikban.

Dűs választék faredőnyökben
és felhúzó zsalu-mintákban.

Kárpitos-műhelyemben minden
a szakmába vágó munka olesón, szakértelemmel és
izlésesen készíttetik.

Kérem, ezégre különösen ügyelni,
miután raktáram kizárólag csak a
Gromon-utca 8. sz. allati udvarban létezik.

KIVALÓ ERŐSÍTŐSZER

Farbenfabriken vorm.
Friedr. Bayer & Co. Elberfeld.

SOMATOSE

húsából készült és ennek tápanya-
gát tartalmazó izellen. könnyen
oldódó Albumose készítmény a leg-
kiválóbb

erősítő-szer

gyenge és a táplálkozásban elma-
radottaknak, ideg-, mell- és gyom-
orbetegségeknek, beteggyasúknak,
angol kórban szenvedő gyerme-
keknek, údulóknak, nemkülönben

Vas-Somatose

alakjában a
sápkórosoknak
lesz ajánlva az orvosok által.
Vas-Somatose nem egyéb 20% szer-
ves összetételű vasat, a milyen alak-
ban a vas az emberi testben van
jelen, tartalmazó Somatose.
Somatose rendkívül gerjesztő
az étvágyat.
Raktáron van az összes gyógyszer-
tárakban és gyógyszerkereske-
désekben.

WITTIGSCHLAGER C.

KITÜNTETVE:
Budapest 1885. ezüst érem.
1896. elismerő oklevél.

KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZE

KITÜNTETVE:
Temesvár 1891. ezüst érem.
Páris 1900. bronz érem.

Pancsován, Gromon-utca 2. szám alatt, saját házában.

Készít mindennemű

* könyvnyomdai munkákat, *

u. m.: szín- és műnyomást, műveket és brosurákat az országban divó minden
nyelven, ügyvédi és hivatali táblázatokat, számlákat, szállítóleveleket, körözvé-
nyeket, árjegyzékeket,

eljegyzési és esketési kártyákat, meghívókat,
gyászjelentéseket, gabonavásárlási szelvényeket, látogató-, csim- és ajánlási-kártyákat,
ezimmel és ezéggel ellátott levélpapírokat és kenderborítékokat stb. stb.

izléses, tiszta és szép kivitelben

a lehető legolcsóbb áron.

Mindennemű könyvkötészeti munkák csinos kivitelben, jutányos áron mellett végeztetnek.